

Ministerie van Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Postadres: Postbus 16502, 2500 BM DEN HAAG
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Afdeling DPV/AM
T.a.v. de heer drs. J.A.M. van der Zeeuw
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage

Bezoekadres:
Bordewijklaan 62
2591 XR DEN HAAG
Error! Unknown document property name.4290
Fax **Error! Unknown document property name.**

Unit	Gemeenschappelijk Centrum Kennis, Advies en Ontwikkeling (GC KAO)
Concipiënt	Bureau Land en Taal
Datum	16 september 2008
Ons Kenmerk	INDUIT08-3457 GC KAO
Bijlagen	geen
Onderwerp	Terms of Reference voor algemeen ambtsbericht Somalië

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken hieromtrent tussen het ministerie van Justitie en het ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de staatssecretaris van Justitie en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen ambtsbericht met betrekking tot de algemene situatie in Somalië.

Ik verzoek u de onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht expliciet melding te maken van reeds door u geschreven openbaar gemaakte (deel)ambtsberichten over Somalië.

Input van maatschappelijke relevante organisaties is betrokken bij de totstandkoming van deze brief.

1. Landeninformatie

Ik verzoek u de alhier genoemde onderwerpen zoveel mogelijk beknopt te vermelden en indien mogelijk te verwijzen naar een eerder algemeen ambtsbericht indien deze reeds aldaar aan de orde zijn geweest. Ik verzoek u relevante ontwikkelingen m.b.t. staatsinrichting wel te vermelden.

1.1. Land en volk

1.2. Geschiedenis

1.3. Staatsinrichting

2. Politieke ontwikkelingen

Ik verzoek u deze paragraaf ten opzichte van het meest recente ambtsbericht te actualiseren en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende onderwerpen:

- 2.1. Waar heeft de Transitional Federal Government (TFG) *de facto* wel, en waar niet de macht in handen? Zijn er binnen provincies verschillende gebieden aan te merken waar de TFG wel/geen macht in handen heeft?
- 2.2. Kunt u namen geven van leden van het huidige kabinet van de TFG, alsmede de partij/groepering waartoe deze personen behoren?
- 2.3. Wie heeft, in die gebieden waar de TFG niet *de facto* de machthebber is, de macht in handen?
- 2.4. Wat is de positie van de UIC? Hoe is het met de UIC gegaan na de vlucht uit Mogadishu? Heeft UIC – al dan niet in een andere hoedanigheid / hergroepering – ergens *de facto* macht in handen of invloed?
- 2.5. Wilt u de informatie over de vredesonderhandelingen sinds de vorige verslagperiode actualiseren: wie zijn de partijen, waar is gesproken, waarover is gesproken? Zijn er afspraken gemaakt?
- 2.6. Kunt u aangeven welke landen nog troepen hebben in Somalië en waar deze zich bevinden?
- 2.7. Wie maken er deel uit van de Alliance for the Re-liberation of Somalia (ARS)? Is er meer te zeggen over de doelstelling, organisatie en bijeenkomsten van de ARS? Kunt u meer zeggen over de *de facto* splitsing van de ARS? (Asmara en Djibouti groep)?
- 2.8. Kunt u meer informatie geven over Al-Shabaab? Hoe is deze groep georganiseerd? Wat zijn de doelen en standpunten, wie maakt er deel van uit, hoe wil men doelen bereiken? Wat is precies de verhouding tot UIC en andere oppositiegroepen? Kunt u iets zeggen over de omvang van de groep, namen van personen (leiders) en machtsbases? In welke regio's heeft Al-Shabaab *de facto* de macht in handen? Heeft Al-Shabaab trainingskampen en zo ja, waar?
- 2.9. Kunt u informatie over gewapende takken van clans geven, en met name over rekrutering van leden (mannen en vrouwen). Is het verplicht of is het vrijwillig om hierbij te dienen? In hoeverre kan men straffeloos weigeren? Is er sprake van ronseling? Kan het zijn dat het voor clanleden status verwerft om bij een gewapende tak van een clan aangesloten te zijn? Welke clans zijn gewapend en welke clans hebben de macht over (een deel of wijk van) Mogadishu?
- 2.10. Hoe zijn de ontwikkelingen met betrekking tot de geplande verkiezingen in Somaliland?
- 2.11. Hoe zijn de ontwikkelingen met betrekking tot de 'onafhankelijke regio' Makhir?

3. Veiligheidssituatie

Ik verzoek u deze paragraaf ten opzichte van het meest recente ambtsbericht te actualiseren en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende onderwerpen:

- 3.1. Wilt u een update geven van de veiligheidssituatie in Somaliland, Puntland, Sool en Sanaag (is deze beter, slechter, gelijk aan vorige periode en waarom) ?
 - 3.1.1. Hoe zijn de ontwikkelingen met betrekking tot Sool en Sanaag: hebben zich de vorige verslagperiode nieuwe gevechten/ (gewapende) confrontaties voorgedaan tussen Somaliland en Puntland? Zo ja waarover? Is er sprake van incidenteel of structureel geweld?
 - 3.1.2. Hoe zijn de ontwikkelingen in Puntland, waar tijdens de vorige verslagperiode de gewelddadigheden zijn opgelaaid. Hoe heeft zich dit verder ontwikkeld? Hebben de autoriteiten de situatie inmiddels weer (beter) onder controle? Zijn er gewelddadigheden geweest? Op welke schaal? Is er sprake van incidenteel of structureel geweld?
 - 3.1.3. Zijn er wijzigingen voor wat betreft effectiviteit van de rechtshandhaving in Somaliland, Puntland, Sool en Sanaag, en in Zuid- en Centraal-Somalië? Kunt u hierbij in het bijzonder aandacht besteden aan de positie van minderheidsgroepen?
- 3.2. Wilt u een update geven van de veiligheidssituatie in Centraal- en Zuid-Somalië (is deze beter, slechter, gelijk aan de vorige periode en waarom) ?
 - 3.2.1. Aangezien Galkayo in twee verschillende provincies ligt, verzoek ik u duidelijk aan te geven waar de "green line" loopt, tot welke provincie zuid-Galkayo behoort en waar (bij voorkeur op wijkniveau) de provinciegrens loopt binnen Galkayo.
 - 3.2.2. Kunt u de veiligheidssituatie in Mogadishu beschrijven, bij voorkeur op wijkniveau? Is de mate van geweld gebruikt in Mogadishu overal hetzelfde of verschilt het per wijk?
 - 3.2.3. Kunt u de humanitaire omstandigheden in Centraal- en Zuid-Somalië en de gevolgen voor de vluchtelingen stromen beschrijven?
 - 3.2.4. Kunt u aangeven tussen welke clans de meeste gevechten plaatsvinden?
 - 3.2.5. Is de TFG in staat de veiligheidssituatie te verbeteren en zo ja, in welke regio's?

- 3.3. Kunt u op basis van de criteria, genoemd in de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) van 20 juli 2007 (LJN BB0917) en 3 april 2008 (LJN BC8681), aangeven of er sprake is van een internationaal of intern gewapend conflict? Kunt u hierbij aangeven of dit voor het gehele land geldt? Zo nee, kunt u dan aangeven in welke gebieden er sprake is van een gewapend conflict?
- 3.4. Is de positie van de niet-Somalische minderheden in Somalië verbeterd, verslechterd of gelijk gebleven ten opzichte van de vorige verslagperiode, in de verschillende regio's? Waaruit blijkt dit? Kunnen personen van etnische minderheidsgroepen of beroepskasten effectieve bescherming inroepen tegen dreigend geweld of mensenrechtenschendingen dan wel zich hieraan op andere wijze onttrekken? Is hierin nog een onderscheid te maken tussen de verschillende etnische minderheden/beroepskasten of gebieden (Puntland, Somaliland, Sool, Sanaag, Centraal en Zuid- Somalië)?

4. Mensenrechten

4.1. Waarborgen

- 4.1.1. Grondwet
- 4.1.2. Verdragen
- 4.1.3. Overigen nationale wetgeving
- 4.1.4. Toezicht

4.2. Naleving en schendingen

- 4.2.1. Vrijheid van meningsuiting
 - 4.2.1.1. Wilt u de paragraaf over vrijheid van meningsuiting actualiseren (geheel Somalië) en de positie van journalisten? Welke incidenten zijn er in de verslagperiode geweest m.b.t. de pers (voor de verschillende delen van Somalië)?
- 4.2.2. Vrijheid van vereniging en vergadering
- 4.2.3. Vrijheid van godsdienst
 - 4.2.3.1. Kunt u ingaan op recente ontwikkelingen binnen de islamitische bewegingen? Waar zijn zij actief? In hoeverre zijn zij met elkaar en met de UIC in verbinding?
- 4.2.4. Bewegingsvrijheid
 - 4.2.4.1. Wilt u ingaan op recente ontwikkelingen met betrekking tot de reismogelijkheden naar de verschillende gebieden, gelet op de veranderende veiligheidssituatie?
 - 4.2.4.2. Wilt u de informatie over reisdocumenten actualiseren en daarbij in het bijzonder ingaan op de stand van zaken met betrekking tot het nieuwe paspoort? Wordt het nieuwe paspoort als identiteitsbewijs geaccepteerd door andere landen?
- 4.2.5. Rechtsgang
 - 4.2.5.1. In hoeverre en waar wordt het islamitisch strafrecht toegepast? Is dit een verandering ten opzichte van de vorige verslagperiode?
- 4.2.6. Arrestaties en detenties
- 4.2.7. Mishandeling en foltering
 - 4.2.7.1. Kunt u ingaan op de rol van de Ethiopische troepen in Somalië? Zijn er aanwijzingen dat zij zich schuldig maken aan schending van het oorlogsrecht en van de mensenrechten?
 - 4.2.7.2. In hoeverre zijn er in de verslagperiode zweepslagen of amputatie opgelegd door de sharia wetgeving?
- 4.2.8. Verdwijningen
- 4.2.9. Buitengerechtelijke executies en moorden
- 4.2.10. Doodstraf

5. Positie van specifieke groepen

5.1. Vrouwen

Ik verzoek u de informatie ten aanzien van vrouwen ten opzichte van het meest recente ambtsbericht te actualiseren en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende vragen:

- 5.1.1 Is er een toename of afname waar te nemen ten aanzien van de omvang en de aard van genitale verminking in Somalië?
- 5.1.2 Komt re-fibulatie of herbesnijdenis voor, bijvoorbeeld in de situatie dat een meisje gedeeltelijk (of in de lichte vorm "sunna") is besneden en bij terugkeer of bij een huwelijk het risico loopt aan een (zwaardere vorm van) genitale verminking te worden onderworpen?

Zo ja, bij welke groepen, clans, e.d.? Bij welke omstandigheden?

5.1.3 Kunt u een update geven van de risico's van verkrachting van vrouwen in de onveilige gebieden en ontheemdenkampen?

5.2. *Homoseksuelen*

Ik verzoek u de informatie ten aanzien van homoseksuelen ten opzichte van het meest recente ambtsbericht te actualiseren.

5.3. *Alleenstaande minderjarigen*

Ik verzoek u de informatie ten aanzien van alleenstaande minderjarigen ten opzichte van het meest recente ambtsbericht te actualiseren en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende vragen:

5.3.1. Kunt u de paragraaf over de opvang van alleenstaande minderjarigen actualiseren, met name de informatie over de *extended family* en over weeshuizen. Wilt u hierbij ook ingaan op het voorzieningenniveau van deze weeshuizen?

5.4. *Minderheden en specifieke clans*

Ik verzoek u de paragrafen over minderheden en specifieke clans uit het meest recente ambtsbericht te actualiseren.

6. **Migratieproblematiek**

6.1. *Migratiefactoren of -oorzaken*

Kunt u hier een feitelijke beschrijving geven van de ontheemden- en vluchtelingenstromen in en uit Somalië?

6.2. *Opvang in de regio*

6.2.1. Zijn er landen in de regio waar uit de praktijk blijkt dat vluchtelingen worden opgevangen? Zo ja, wat is de feitelijke situatie in deze landen?

6.2.2. Kunt u aangeven of (gedwongen) terugkeer naar Sool en Sanaag in de praktijk mogelijk is? En Somaliland en Puntland? Zo niet, kunt u zeggen welke beperkingen er zijn?

In het laatste ambtsbericht is vermeld dat de Somalilandse autoriteiten enkel personen afkomstig uit Somaliland toelaten. Hoe is dit voor Sool en Sanaag (gelet op het feit dat er onenigheid is of deze provincies tot Somaliland of Puntland behoren)?

6.2.3. Kunt u aangeven of en zo ja hoe vaak sprake is geweest van gedwongen terugkeer vanuit Puntland en Somaliland naar overige delen van Somalië (zoals bijvoorbeeld in 2007 vanuit Puntland naar Centraal- en Zuid-Somalië)? Om welke reden was hier sprake van gedwongen terugkeer? Wordt er ook 'uitgezet' vanuit Sool en Sanaag en zo ja door wie?

6.2.4. Kunt u aangeven of Saoedi-Arabië illegale Somaliërs terugstuurt naar Somalië?

6.3. *Positie van ontheemden*

Ik verzoek u de informatie ten aanzien van ontheemden in Somalië ten opzichte van het meest recente ambtsbericht te actualiseren in Zuid- en Centraal Somalië, Somaliland, Puntland, Sool en Sanaag.

6.3.1. Is het mogelijk daarbij namen, plaatsen en grootte van ontheemdennerzettingen aan te geven?

6.3.2. Is er een wijziging in de situatie/ aantallen personen in ontheemdenkampen en zo ja waaruit blijkt dit? Is er een wijziging in het aantal of locaties van ontheemdenkampen?

6.4. *Activiteiten internationale organisaties*

6.4.1. Kunt u beknopt weergeven wat de activiteiten zijn van relevante internationale organisaties ten aanzien van Somalië?

6.4.2. Kunt u aangeven wat het standpunt is van de UNHCR t.a.v. terugkeer van afgewezen asielzoekers naar Somalië?

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Bureau Land en Taal.

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens deze,
Het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
Namens deze,

G.F. Hendriks (Directeur Gemeenschappelijk Centrum Kennis, Advies en Ontwikkeling)